

Länsstyrelsen
Örebro län

Miljöprövningsdelegationen

Beslut

Datum
2019-10-03

Darienummer
551-6330-2018

Anläggningsnummer
1884-102

1(1)

Rättelse av beslut 2019-06-18

Beslut

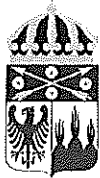
Med stöd av 36 § förvaltningslagen (2017:900) rättas texten i villkor 6 på sid. 9 och 10 till följande lydelse:

6. Utsläpp av vatten får ske till kommunens spillvattennät om pH-värdet håller sig mellan 6,5-10. Halter i utgående vatten till spillvattennätet får som momentanvärde för respektive metall och förorening inte överstiga:

Krom	50 µg/l
Bly	50 µg/l
Koppar	200 µg/l
Zink	200 µg/l
Nickel	50 µg/l
Silver	50 µg/l

Kontroll av utgående vatten till spillvattennätet ska genomföras minst 2 gånger per år. Proverna ska tas vid normal produktion.

Beslutet har fattats av Björn Pettersson, ordförande i Miljöprövningsdelegationen.

Länsstyrelsen
Örebro län

Miljöprövningsdelegationen

Beslut

Datum
2019-06-18

Diarienummer
551-6330-2018

Anläggningsnummer
1884-102

1(26)

Orica Sweden AB
Hälleforsvägen
713 72 Gyttorp

Tillstånd till produktion av sprängämnen och tändmedelssystem samt provning av dessa, Nora kommun

Kod enligt miljöprövningsförordningen (2013:251): 24.43-i B och 24.45 B samt tillståndspliktig hantering av farliga ämnen enligt avdelning 4 i bilagan till förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

Verksamheten omfattas av kraven i industriutsläppsförordningen (2013:250).

Beslut

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Örebro län lämnar med stöd av 9 kap. miljöbalken Orica Sweden AB (bolaget), 556012–5246, tillstånd till produktion av sprängämnen och tändmedelssystem samt provning av dessa på fastigheterna Gyttorp 6:1 och Östra Sund 3:1 i Nora kommun.

Tillståndet gäller för årlig produktion av högst:

Sprängämnen	70 000 ton
Tändmedel innehållandes	100 ton sprängämne

Miljöprövningsdelegationen godkänner miljökonsekvensbeskrivningen.

Villkor

- Om inte annat följer av övriga villkor ska verksamheten bedrivas i huvudsak i enlighet med vad bolaget har angett i ansökningshandlingarna och i övrigt åtagit sig i ärendet.
- Kemiska produkter och farligt avfall ska förvaras och hanteras så att spill och läckage inte kan nå avlopp och så att förorening av mark, yt- och grundvatten undviks. Ämnen som kan avdunsta ska förvaras så att risken för avdunstning minimeras. Förvaring ska ske så att sinsemellan reaktiva ämnen inte kan blandas. Lagring av flytande kemiska produkter och flytande farligt avfall ska ske på tät invallad yta eller med motsvarande typ av säkerhetssystem för

2019-06-18

551-6330-2018

uppsamling av vätska.

Uppsamlingsvolymen ska motsvara minst den största enskilda behållarens volym plus 10 % av volymen av övriga behållare inom samma invallning. Behållare ska skyddas mot påkörning och vid förvaring utomhus ska invallningen vara skyddad mot nederbörd.

Avsteg från detta villkor kan medges av tillsynsmyndigheten för viss produkt/visst farligt avfall om bolaget genom riskanalys visat att villkoret inte behövs eller är onödigt strängt med avseende på riskerna för den yttre miljön. Riskanalysen ska utföras med en vedertagen metod. Den som utför analysen ska ha erfarenhet av sådana analyser.

3. Buller från verksamheten får inte ge upphov till högre ekvivalent ljudnivå (L_{eq}) utomhus vid bostäder än:

50 dB(A)	helgfri måndag-fredag	kl. 06.00–18.00
45 dB(A)	lördagar, söndagar och helgdagar	kl. 06.00–18.00
45 dB(A)	kvällstid	kl. 18.00–22.00
40 dB(A)	natttid	kl. 22.00–06.00

Momentana ljud (L_{Fmax}) får inte överstiga 55 dB(A) nattetid kl. 22.00-06.00.

Kontroll ska ske så snart det skett förändringar i verksamheten som kan medföra att värdena riskerar att överskridas eller när tillsynsmyndigheten bedömer att det behövs.

Kontroll ska ske med hjälp av närfältsmätningar och beräkningar alternativt immissionsmätningar. Mätning och beräkning av ekvivalent ljudnivå ska utföras för den tid då den bullrande verksamheten pågår.

4. Utsläpp till luft av icke-klorerade flyktiga organiska föreningar får som årsmedelvärde inte överstiga 7,0 ton. Kontroll ska ske genom beräkning.
5. Om det från verksamheten uppkommer luktolägenhet ska åtgärder vidtas i samråd med tillsynsmyndigheten för att avhjälpa problemen.
6. Utsläpp av vatten får ske till kommunens spillvattennät om pH-värdet håller sig mellan 5,5-9. Halter i utgående vatten till spillvattennätet får som årsmedelvärde för respektive metall och förorening inte överstiga:

Arsenik	180	µg/l
Krom	95	µg/l
Kadmium	0,5	µg/l
Bly	40	µg/l
Koppar	450	µg/l
Zink	900	µg/l
Nickel	120	µg/l
Kvicksilver	2,5	µg/l
Silver	20	µg/l

2019-06-18

551-6330-2018

Molybden	12	µg/l
Oljeindex	50	mg/l

Kontroll av utgående vatten till spillvattennätet ska genomföras genom flödesproportionell provtagning under minst ett dygn, minst 2 gånger/ år.

7. Bolaget ska ha en avfallsplan som syftar till att säkerställa en lämplig hantering av avfallet och att avfallsmängderna minskar. Avfallsplanen ska revideras vart femte år i samråd med tillsynsmyndigheten.
8. Åtgärder ska i skäligen utsträckning successivt vidtas för att minska energianvändningen i tillverknings- och stödprocesser. Åtgärder ska utgå från bolagets plan för energihushållning som redovisar hur verksamhetens energianvändning kan effektiviseras. Planen ska aktualiseras årligen och innehålla en redovisning av vilka åtgärder som har genomförts. Betydande mervärden till följd av genomförda åtgärder ska också framgå av planen.
9. Anordningar ska finnas och användas för att förhindra att släckvatten samt spill av kemikalier eller avfall når dagvatten/recipient.
10. Alla grävnings- och schaktningsarbeten inom anläggningen ska föregås av en bedömning av om marken kan vara förorenad. Om förorening misstänks ska tillsynsmyndigheten informeras i god tid innan arbetena påbörjas. Detta gäller även vid hårdgörning av icke hårdgjorda ytor.
11. Om verksamheten eller delar av den upphör ska bolaget lämna in en plan för avveckling till tillsynsmyndigheten. Planen ska minst omfatta omhändertagande av lagrade kemiska produkter och avfall från verksamheten samt uppgifter om eventuella föroreningsskador på verksamhetsområdet. Planen ska lämnas in till tillsynsmyndigheten senast sex månader innan verksamheten avslutas och produktionen upphör.

Tillsynsmyndigheten kan besluta om eventuella åtgärder på grund av föroreningsskador, inklusive framtagande av provtagningsplaner och åtgärdsplaner, med stöd av 10 kap. och 26 kap. miljöbalken.

12. Ett aktuellt kontrollprogram ska finnas för verksamheten och följas. Kontrollprogrammet ska möjliggöra en bedömning av om villkoren följs. I kontrollprogrammet ska anges mätmetoder, mätfrekvens och utvärderingsmetoder. Bolaget ska skicka in ett reviderat kontrollprogram för verksamheten till tillsynsmyndigheten inom tre månader från det att detta beslut har tagits i anspråk.

Delegationer

Miljöprövningsdelegationen överlåter med stöd av 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken åt tillsynsmyndigheten att vid behov besluta om ytterligare villkor avseende:

1. Åtgärder mot lukt (villkor 5)
2. Försiktighetsmått för att minska risken för spridning av släckvatten eller andra föroreningar till dagvatten (villkor 9)

Uppskjutna frågor

Miljöprövningsdelegationen skjuter med stöd av 22 kap. 27 § första stycket miljöbalken upp avgörandet av slutliga villkor för:

Utsläpp från ANE-tillverkningen av kväve till vatten, bly från hus 295 till luft samt sprängämnen till vatten.

Bolaget ska i samråd med tillsynsmyndigheten under prövotiden genomföra följande utredningar.

U 1. Bolaget ska utreda utsläppens storlek av kväve från ANE-tillverkningen och vilka möjligheter som finns att minska utsläppen samt beräknade kostnader för redovisade åtgärder.

U 2. Bolaget ska utreda möjligheterna att minska utsläppen av bly från hus 295 samt beräkna kostnader för redovisade åtgärder.

U 3. Bolaget ska ytterligare utreda vilka utsläpp som sker av sprängämnen (exempelvis pentyl, HMX, RDX, pikrinsyra), vilka effekter dessa utsläpp kan ha på processen i kommunens avloppsreningsverk samt påverkan på recipient och slam. Utredningen ska också omfatta en bedömning av ovanstående och vilka eventuella kompletterande reningsåtgärder som kan behövas innan spillvattnet avleds till kommunens spillvattennät samt beräknade kostnader för redovisade reningsåtgärder.

Under prövotiden och till dess Miljöprövningsdelegationen beslutat annat ska följande provisoriska föreskrifter gälla.

P 1. Bolaget ska fortlöpande arbeta för att minska bly i tillverkade produkter. Resultatet av arbetet ska årligen redovisas i miljörapporten.

Utredningarna med förslag till slutliga villkor ska lämnas till Miljöprövningsdelegationen senast 2 år efter det att tillståndet har tagits i anspråk.

Ianspråktagande

Tillståndet får tas i anspråk när det har vunnit laga kraft.

2019-06-18

551-6330-2018

Igångsättningstid

Tillverkningen av PE (packad emulsion) ska ha satts igång senast 5 år efter det att detta beslut vunnit laga kraft annars förfaller tillståndet i denna del.

Tillsynsmyndigheten ska meddelas när denna verksamhet sätts igång. I övrigt föreskrivs ingen igångsättningstid då det är en pågående verksamhet.

Återkallelse av tidigare beslut

Eftersom tidigare beslut är fattat av mark- och miljödomstolen ska också beslut om återkallelse tas av dem.

Kungörelsedelgivning

Kungörelse om detta beslut införs inom 10 dagar från datum för beslutet i Post- och Inrikes Tidningar samt i ortstidningen Nerikes Allehanda. Beslutet hålls tillgängligt hos kommunkansliet i Nora kommun till och med den 23 juli 2019.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Bolaget har lämnat in en ansökan på grund av utökning av verksamheten.

Tidigare beslut

Mark- och miljödomstolen lämnade den 28 juni 2007 dåvarande Dyno Nobel Sweden AB tillstånd enligt miljöbalken till fortsatt och utökad verksamhet, i huvudsak tillverkning och provskjutning av explosiv vara eller komponenter till dessa, samt lagring av handelsvaror på fastigheten Gyttorp 6:1 inom västra och Östra industriområdet i Gyttorp samt fortsatt verksamhet, provskjutning av explosiv vara, vid anläggningen på fastigheten Västra Sund 4:1 i södra utkanten av Nora, allt inom Nora kommun (dnr M 1769-07).

Samråd

Enligt miljöbedömningsförordningen (2017:966) antas verksamheten medföra betydande miljöpåverkan. Samråd har skett med Länsstyrelsen (tillsynsmyndighet), Nerikes Brandkår, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Trafikverket, Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten, Samhällsbyggnad bergslagen och med de enskilda som har antagits bli särskilt berörda av verksamheten. Samråd har även skett med övriga statliga myndigheter, de kommuner, den allmänhet och de organisationer som kan antas bli berörda.

Samrådet har skett genom möte med myndigheter, annonsering i ortspressen, informationsmöte samt direktinformation per post.

Ärendets handläggning

Ansökan med miljökonsekvensbeskrivning kom in till Miljöprövningsdelegationen den 25 oktober 2018. Ansökan har kungjorts i ortstidningen Nerikes Allehanda och har remitterats till Nerikes Brandkår, Samhällsbyggnadsnämnden Bergslagen, Samhällsbyggnadsförbundet bergslagen och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap samt länsstyrelsen. Yttranden har kommit in från Nerikes Brandkår, Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagen, Samhällsbyggnadsnämnden Bergslagen, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och Länsstyrelsen. Bolaget har fått tillfälle att bemöta yttrandena.

Ansökan med miljökonsekvensbeskrivning

Yrkanden

Bolaget yrkar att tillstånd ska meddelas enligt 9 kap. miljöbalken (1998:808) till verksamhet med produktion av sprängämnen och tändmedelssystem, samt provning av dessa, vid bolagets anläggningar på fastigheterna Gyttorp 6:1 och Östra Sund 3:1 i Nora kommun, i huvudsaklig överensstämmelse med vad som anges i ansökan och i den tekniska beskrivningen.

Yrkade maximala producerade mängder är följande:

Sprängämnen	70 000 ton
Tändmedel innehållandes	100 ton sprängämne

Bolaget yrkar vidare att föreslagna villkor ska fastställas och att miljökonsekvensbeskrivningen ska godkännas.

Igångsättningstid för verksamheten med packad emulsion yrkas till 5 år.

Förslag till villkor

1. Verksamheten ska bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad sökanden angivit i ansökningshandlingarna och i övrigt åtagit sig i ärendet om inte annat framgår av nedanstående villkor.
2. Utsläpp till luft av icke-klorerade flyktiga organiska föreningar får inte överstiga 7 ton per år.

3. Om det från verksamheten uppkommer luktolägenhet ska åtgärder vidtas i samråd med tillsynsmyndigheten.
4. Bolaget ska fortlöpande arbeta för att minska bly i tillverkade produkter. Resultatet av arbetet ska årligen redovisas i miljörapporten.
5. Flytande kemiska produkter och farligt avfall ska hanteras så att spridning av förorening till luft, mark, yt- eller grundvatten undviks. Förvaring av flytande kemiska produkter och flytande farligt avfall ska ske i täta behållare, på tätt underlag av resistent material i invallning eller med motsvarande typ av säkerhetssystem för uppsamling av vätska. Uppsamlingsvolymen för invallning ska rymma den största behållaren samt 10 % av övriga kemikalier. Behållare ska skyddas mot påkörning om påkörning riskerar att medföra utsläpp.
Avsteg från detta villkor kan medges av tillsynsmyndigheten för viss produkt om bolaget genom riskanalys visat att villkoret inte behövs eller är onödigt strängt med avseende på riskerna för den yttre miljön.
Riskanalysen ska utföras med en vedertagen metod. Den som utför analysen ska ha erfarenhet av sådana analyser.
6. Bolaget ska ha en avfallsplan som syftar till att säkerställa en lämplig hantering av avfallet och att avfallsmängderna minskar. Avfallsplanen ska revideras vart femte år i samråd med tillsynsmyndigheten
7. Bolaget ska fortlöpande planera och kontrollera energianvändningen som sker till följd av verksamheten i syfte att effektivisera och miljöanpassa denna. Resultaten av bolagets arbete rapporteras årligen i miljörapporten. Bolaget ska senast ett år efter det att beslutet vunnit laga kraft till tillsynsmyndigheten lämna en energiplan för verksamheten. Energiplanen ska revideras och lämnas till tillsynsmyndigheten vart femte år. Energiplanen ska innehålla en energianalys med förbättringsmöjligheter samt redovisning av planerade och genomförda insatser i syfte att miljöanpassa och minska energianvändningen.
8. Ljudnivån från verksamheten ska begränsas så att det inte ger upphov till högre ekvivalent ljudnivå vid bostäder än
50 dB(A) dagtid (kl. 06-18) utom sön- och helgdagar,
45 dB(A) kvällstid (kl. 18-22) samt sön- och helgdagar (kl. 06-22), 40 dB(A) nattetid (kl. 22-06).
Den momentana ljudnivån får nattetid vid bostäder inte överstiga 55 dB(A). Ljudnivån från verksamheten ska kontrolleras genom immissionsmätningar eller genom närfältsmätningar och beräkningar. Kontroll ska ske så snart det skett förändringar i verksamheten som kan medföra ökade ljudnivåer.
9. Om verksamheten i sin helhet eller i någon del upphör ska detta i god tid före nedläggningen anmälas till tillsynsmyndigheten.

Frågan om slutliga villkor för utsläpp av kväve från ANE-tillverkningen skjuts upp under en provotid.

Bolagets beskrivning av verksamheten

Bolagets verksamhet ligger i anslutning till samhället Gyttorp i Nora kommun. Gyttorp ligger ca 5 km väster om Nora och i anslutning till sjön Vikern. En provskjutningsanläggning är lokaliserad till fastigheten Östra Sund 3:1 sydost om Nora.

Nuvarande verksamhet omfattar i huvudsak tillverkning, montering, demontering och förvaring av tändmedel och sprängämnen.

Verksamheten består av tillverkning av:

Blypikrat

Tändpärlsats och tändpärlor

Hylsor, fördröjningssats och fördröjningselement

Initieringselement, VT-initiatorer och sprängkapslar

BDNF

Exel@slang

Isolerad tråd till elektriska sprängkapslar

Sprängämnet EXAN

ANE

Gasningsmedel

Utöver detta finns bla verksamhet med:

Pressning av sprängkapslar

Beredning av pentyl och oktogen

Montering och packning av tändmedel

Utveckling av tändmedel och sprängämne

Kemiskt laboratorium

Rework (återvinning av omhändertagen ANE)

Utbildning med provskjutning (Udden)

Provskjutning av produkterna sker dels vid Gyttorps industriområde och dels vid ett område i Östra Sund.. I Gyttorp finns en bunker där provskjutning sker av bla

2019-06-18

551-6330-2018

sprängkapslar som ett led i kvalitetskontrollen. Inom utvecklingsavdelningen sker även förstörande tester och provning av satser, kapslar och slang.

Det finns förråd och magasin både på västra och östra industriområdet, samt verkstad och servicecenter. Vid servicecentret mellanlagras råvaror till sprängämne, som sedan fylls i en laddtruck innan leverans sker till kund.

Sökt verksamhet omfattar samtliga delar av den nuvarande verksamheten. Sökt verksamhet innebär dock en ökning totalt sett av produktionsmängderna samt antal provskjutningstillfällen. Utöver detta tillkommer även en verksamhet med tillverkning av packad emulsion (PE) vid sökt verksamhet.

Packad emulsion består av plastförpackad ANE. Produktionen är i stort sett likadan som den ANE-produktion som redan sker i den nuvarande verksamheten, samt med en tillkommande förpackningsanläggning där ANE plastas in. För verksamheten med packad emulsion planeras två byggnader att uppföras. Produktionen planeras att ske på dagtid.

Produktionsmängden vid packad emulsion kan komma att uppgå till 10 000 ton per år. I ansökan kommer dock denna mängd inte att särskiljas utan kommer att ingå i den totala ansökta mängden för sprängämne. Förutom produktionen av PE ingår även ANE, ANFO och gasningsmedel i den sökta mängden för sprängämnen.

Miljökonsekvensbeskrivning

Bolaget har i samband med ansökan upprättat en miljökonsekvensbeskrivning. Av denna framgår sammanfattningsvis följande:

Bolagets östra verksamhetsområde ligger ca 200 m från bostäder, skola samt Gyttorps centrum. Det ligger även bostäder ca 100 m väster om det östra området, bredvid bolagets kontorsområde.

Från bolagets västra område är det ca 450 m till de närmsta bostäderna, norr om 244.

Från provskjutningsområdet vid Östra Sund är det knappt 1 km till närmsta bostäder.

Det västra området gränsar till sjön Vikern och det östra till Hagbyån.

Den sammanfattande bedömning av miljöpåverkan framgår av tabellen nedan:

Aspekt	Konsekvens	Kommentar
<i>Utsläpp till vatten</i>	Liten negativ konsekvens	Den sammantagna bedömningen är att sökt verksamhet inte medför någon påverkan i stort, eller eventuellt en liten negativ påverkan, på recipienterna Vikern och Norasjön.
<i>Utsläpp till luft</i>	Liten negativ konsekvens	Sökt verksamhet innebär större blyutsläpp, mindre utsläpp av VOC samt oförändrade utsläpp av koldioxid och kväveoxid.
<i>Kemikalier</i>	Liten negativ konsekvens	Bedömningen grundar sig främst på den ökade användningen av bly som har en negativ effekt på både miljön och människors hälsa.
<i>Avfall</i>	Ingen konsekvens	De till viss del ökade avfallsvolymer bedöms vägas upp mot den minskade mängden sprängämneskontaminerat avfall.
<i>Transporter</i>	Liten negativ konsekvens	Sökt verksamhet innebär ökat antal transporter.
<i>Buller</i>	Liten negativ konsekvens	Antal tillfällen då ljudstörning uppkommer kommer att öka vid sökt verksamhet
<i>Energi</i>	Ingen konsekvens	Energiförbrukningen bedöms vara på ungefär samma nivå vid sökt verksamhet som den skulle vara vid fortsatt verksamhet enligt gällande tillstånd.
<i>Yttre händelser</i>	Ingen konsekvens	Den sökta verksamheten ligger inte inom område med risk för översvämning. Den potentiella risken för ras och skred vid anläggandet av de tillkommande byggnaderna för PE-verksamheten bedöms vara marginell.
<i>Risk och säkerhet</i>	Ingen konsekvens	Konsekvenserna på miljön vid en brand eller explosion samt vid utsläpp av kemikalier bedöms inte bli större vid den sökta verksamheten jämfört med vid den tillståndsgivna.

Yttranden

Samhällsbyggnadsnämnden Bergslagen

Orica redovisar i kompletteringen av Orica Sweden

AB:s ansökan - Dnr 551-6330-2018 "att två stora källor till klimatpåverkan är transporter och oljepannor."

Det nämns sedan inget om byte av drivmedel för att minska klimatpåverkan. Det bör redovisas planering för att på kort eller något längre sikt byta drivmedel. Vid ett tillsynsobjekt i Lindesberg används bara RME och HVO som bränsle.

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen bedömer att tillstånd för fortsatt och utökad produktion enligt ansökan kan ges under förutsättning att nedanstående villkor och synpunkter beaktas. Länsstyrelsen förutsätter att utöver lämnade synpunkter för branschen sedvanliga villkor kommer fastställas. Utredningarna ska utföras i samråd med tillsynsmyndigheten. Bolaget ska i god tid inför samråd ge tillsynsmyndigheten ett program för hur bolaget avser att genomföra respektive utredning.

Övergripande villkor

Länsstyrelsen anser att det bör finnas reglerat att utsläpp från verksamheten ska korrelera med relevant produktion då det är möjligt. Vid lägre produktion än den tillståndsgivna skall utsläppen minska i skäligen omfattning.

Utsläpp till luft

Utsläpp av VOC till luft

Länsstyrelsen motsätter sig bolagets förslag till villkor 2 om utsläpp till luft av lättflyktiga organiska föreningar (VOC). Länsstyrelsen yrkar på ett utredningsvillkor för utsläppen av VOC till luft. Utredningen ska leda fram till förslag på begränsningsvärde för högsta tillåtna VOC-utsläpp som proportionerligt följer produktionen. Bolaget beräknar idag sina VOC-utsläpp utifrån använd mängd lösningsmedel. Utifrån dessa beräkningar bör underlag sammanställas för att fastställa begränsningsvärden, utifrån producerad enhet där det är möjligt, på relevanta produktionsställen där utsläppen är som störst, exempelvis tillverkning av tändpärlor, pentylberedning, hylstvätt etc. För att det ska vara möjligt att följa upp villkorsefterlevnaden av begränsningsvärdet gällande utsläpp av VOC anser Länsstyrelsen att det i villkoret ska preciseras hur detta ska kontrolleras/beräknas. Utredningen och förslag till slutliga villkor ska ges in till Miljöprövningsdelegationen.

Utsläpp av bly till luft

Bolaget anger i ansökningshandlingarna att provskjutning av sprängkapslar har uppskattats ge ett utsläpp på 1,7 kg bly till luft under år 2017. Bolaget anger vidare att ansökt verksamhet kan leda till utsläpp av 11 kg bly till luft per år vid maximal produktion. Bly är enligt Kemikalieinspektionen ett utfasningsämne och har tilldelats den högsta allvarlighetsgraden i enlighet med preciseringarna i

2019-06-18

551-6330-2018

miljömålet Giffri miljö. Bly räknas som en särskilt farlig metall på grund av dess allvarliga inneboende egenskaper.

Länsstyrelsen anser inte att bolagets redovisning av utsläppen är tillräckliga för att kunna göra en bedömning om förekommande risker eller en bedömning av lämpliga skyddsåtgärder för miljön. Länsstyrelsen anser att bolaget under en prövotid noggrannare ska utreda utsläppens storlek och vilka möjligheter som finns för att minska utsläppen av bly till luft. Med det innefattas möjligheter att minska användningen av bly ur ett helhetsperspektiv inom verksamheten. Utredningen ska omfatta de åtgärder som är tekniskt möjliga, miljömässigt motiverade och ekonomiskt rimliga att utföra. Utredningen ska lämnas in till Miljöprövningsdelegationen senast två år efter att tillståndet tagits i anspråk. Länsstyrelsen anser att tillståndet ska förenas med ett utredningsvillkor för utsläpp av bly till luft som innebär att bolaget ska ta fram:

1. underlag som tydliggör möjligheter och svårigheter med att fasa ut bly från verksamheten.
2. underlag för lika reningstekniker samt behov av eventuella kompletterande åtgärder för att begränsa utsläppens miljöpåverkan ska utvärderas.
3. Underlag för olika mätmetoder och regelbunden kontroll av verksamhetens utsläpp.
4. Förslag till uppföljningsbart begränsningsvillkor som korrelerar med den verksamhetsspecifika process som genererar utsläppen.

Utsläpp till vatten

Länsstyrelsen anser inte att bolagets redovisning av utsläppen är tillräckliga för att kunna göra en bedömning om förekommande risker eller för att kunna göra en bedömning av lämpliga skyddsåtgärder. Bolagets redovisning avseende karakterisering av avloppsvatten behöver utredas ytterligare under en längre tid utifrån alla potentiella föroreningar i avloppsvattnet för att ge ett mer tillförlitligt underlag. Länsstyrelsen anser att bolagets utsläpp till vatten bör förenas med ett utredningsvillkor och lämnas in till Miljöprövningsdelegationen senast två år efter att tillståndet tagits i anspråk.

Det har inträffat lite större oönskade utsläpp av både bly och pentyl från verksamheten. Det är inte uteslutet att fler sådana händelser kan komma att ske igen i olika grad och verksamheten måste då ha kontroll på sina utsläpp både genom mätningar, kunskap och tydliga utsläppsvillkor. Av det underlag som bolaget presenterat avseende avloppsvattnets innehåll av olika parametrar framgår det att några parametrar inte uppfyller riktvärden enligt ABVA förrän efter utspädning med industrins sanitära vatten. Det är oklart om det sanitära vattnet alltid innehar jämnt flöde och hur maximala koncentrationer skulle kunna fluktuera med verksamhetens belägningsgrad.

Sprängämnen

Bolaget har i ansökan om nytt tillstånd för sin verksamhet redogjort för sina tillverkningsprocesser. Det framgår av dessa beskrivningar att flertalet olika sprängämnen hanteras (exempelvis pentyl, HMX, RDX, pikrinsyra) och kan följa

med avloppsvattnet från verksamheten. Länsstyrelsen anser att bolaget ska utreda eventuella effekter på människors hälsa och miljö från dessa föroreningar både ur ett kortsiktigt och långsiktigt perspektiv. Tidigare har vissa av dessa ämnen fastnat i infiltrationen vid verksamheten. När bolaget nu avser släppa dessa ämnen till det kommunala avloppsvattnet behöver påverkan på vatten och slam utredas ytterligare. Behov av kompletterande åtgärder för att begränsa utsläppens miljöpåverkan behöver utvärderas.

Bolaget bör utreda det renade avloppsvattnets innehåll av föroreningar och ekotoxiska egenskaper. För att klarlägga avloppsvattnets miljöegenskaper och behandlingsbarhet behöver bolaget genomföra en kemisk och biologisk karakterisering av processavloppsvattnet, detta innan utspädning med ovidkommande vatten såsom sanitärt spillvatten. Karakteriseringen ska omfatta innehåll av rester av potentiellt miljöstörande ämnen som används vid verksamhetsprocesserna. Avloppsvattnet ska även undersökas med avseende på, bioackumulerbarhet och nedbrytbarhet. Mot bakgrund av resultaten från ovannämnda utredningar av reningseffekter och avloppsvattnets egenskaper ska bolaget överväga och föreslå lämpliga skyddsåtgärder för att minimera miljöpåverkan samt ge förslag till slutliga villkor för utsläpp av renat processavloppsvatten.

Kväve

Länsstyrelsen är positiv till bolagets yrkande på provotid i fråga om slutliga villkor avseende utsläpp av kväve från ANE-tillverkningen.

Kemikalier

Länsstyrelsen anser att bolagets lydelse av kemikalievillkor ska ändras till följande lydelse:

Kemiska produkter och farligt avfall ska hanteras så att spill och läckage inte kan nå avlopp och så att förorening av mark, yt- och grundvatten undviks. Ämnen som kan avdunsta ska förvaras så att risken för avdunstning minimeras. Lagring av flytande kemiska produkter och flytande farligt avfall ska ske på tät invallad yta eller med motsvarande typ av säkerhetssystem för uppsamling av vätska.

Uppsamlingsvolymen ska motsvara minst den största enskilda behållarens volym plus 10 % av volymen av övriga behållare inom samma invallning. Behållare ska skyddas mot påkörning och vid förvaring utomhus ska invallningen vara skyddad mot nederbörd.

Avfall

Länsstyrelsen anser att bolaget fortsatt ska ha villkor i form av en avfallsplan. En avfallsplan bör innehålla konkreta åtgärder och innovativa lösningar för att minska avfallsmängderna. Framförallt gäller detta sprängämneskontaminerat avfall som förekommer i relativt stor omfattning. Redan vid provningen 2007 skulle hanteringen av noneslang ses över då det inte ansågs vara bästa möjliga teknik med öppen förbränning. Det skulle kunna undersökas möjligheterna att modifiera/behandla noneslang så att dessa skulle kunna sändas till energiåtervinning istället. Utifrån sina produkter och emballage bör det utredas

vilka alternativa hanteringssätt som är möjliga. Dagens hantering med öppen förbränning kan inte i ett längre perspektiv anses vara bästa tillgängliga teknik. Tidigare har avfallsplanen i större utsträckning fokuserat på lämplig hantering av avfallet än konkreta åtgärder för att minska dessa. Därav anser Länsstyrelsen att villkoret ska ha följande lydelse:

Bolaget ska ha en avfallsplan som säkerställer en lämplig hantering av avfallet och redovisar konkreta åtgärder för att fortlöpande minska avfallsmängderna. Avfallsplanen ska innehålla åtgärder för att minska mängden sprängämneskontaminerat avfall genom öppen förbränning. Avfallsplanen ska revideras vart femte år i samråd med tillsynsmyndigheten. Den ska klarlägga vilka mängder och vilka slags avfall som uppkommer i verksamheten samt hur dessa mängder minskat mellan revideringarna till följd utav framtagna åtgärder.

Upphörande av verksamheten

Länsstyrelsen anser att bolagets förslag som villkor 9, istället ska ha följande lydelse:

Om verksamheten eller delar av den upphör ska bolaget lämna in en plan till tillsynsmyndigheten avseende omhändertagande av lagrade kemiska produkter och avfall från verksamheten samt efterbehandling av de föroreningar som verksamheten kan ha orsakat. Planen ska lämnas in till tillsynsmyndigheten senast sex månader innan verksamheten avslutas och produktionen upphör.

Seveso – PE-produktion

Säkerhetsrapporten har till viss del uppdaterats med avseende på tillkommande PE-tillverkning. Länsstyrelsen anser att säkerhetsrapporten behöver uppdateras med bland annat en sammanvägd bedömning av den totala verksamhetens risker och hänsyn till hur risker inom befintlig verksamhet påverkas av den utökade verksamheten. Den uppdaterade säkerhetsrapporten bör ges in till tillsynsmyndigheten i god tid innan den tillkommande verksamheten tas i drift.

Nybyggnationer för PE-produktion

Länsstyrelsen anser att om bolaget ämnar placera nybyggnationer avseende PE-produktion i närheten av ett ras- och skredområde bör detta föregås av en geoteknisk undersökning.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Av bifogad säkerhetsrapport framgår att datum för anläggning och start av den planerade verksamheten för Packad Emulsion (PE) inte är fastställd, därav är flertalet uppgifter preliminära och samtliga riskanalyser är inte genomförda vid tiden för ansökan.

MSB anser att bolaget ska inkomma med en uppdaterad version av säkerhetsrapporten till tillsynsmyndigheten senast sex (6) månader innan den nya PE-verksamheten tas i drift. I den reviderade versionen ska den sökta verksamheten i sin helhet beskrivas.

2019-06-18

551-6330-2018

Utifrån utfallet av genomförda riskanalyser ska även vid behov handlingsprogrammet, eller de för Orica Sweden AB:s motsvarande dokument, samt den interna planen för räddningsinsatser uppdateras för att motsvara den befintliga verksamheten.

MSB anser att det av kommande riskanalyser bör framgå hur lastning och transport av färdig produkt från PE-verksamheten genom verksamhetsområdet påverkar riskbilden i verksamheten som helhet.

Nerikes Brandkår

Nerikes Brandkår har inget att erinra till redovisad ansökan men vill informera om följande:

Planerad tillverkning av Packad emulsion PE omfattas av tillstånd enligt lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor, LBE. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB är tillståndsmyndighet för den planerade tillverkningen medan Nerikes Brandkår är tillståndsmyndighet för förvaring och hantering av de brandfarliga och brandreaktiva varor som ingår i tillverkningen. Nerikes Brandkår vill särskilt tydliggöra att ammoniumnitratemulsioner, -suspensioner och geler (ANE) är definierade som en brandreaktiv vara enligt MSBFS 2018:13, föreskriften träder i kraft 2019-04-01. Tillstånd för hantering och förvaring ska därmed ansökas hos Nerikes Brandkår.

I tillståndsprövning enligt LBE förutsätts bolaget redovisa en detaljerad utredning av risker som visar hur aktuell lagstiftning inklusive hanteringsföreskrifter efterlevs.

Samhällsbyggnadsförbundet bergslagen

Samhällsbyggnadsförbundet har inget att invända så länge som ABVA och dess bilagor följs. Samhällsbyggnadsförbundet kan komma att ställa krav på att Orica utför regelbundna provtagningar på det vatten som släpps till det kommunala spillvattennätet. De parametrar som ska analyseras hittas i ABVA:s bilagor. Samtliga parametrar ska innehållas.

Bolagets bemötande av yttranden

Länsstyrelsen Örebro län

Övergripande villkor

Naturvårdsverket har sammanställt praxis beträffande hur villkor och begränsningsvärden bör utformas. Av sammanställningen framgår att villkor ska vara rättssäkra och utformade så att det inte råder någon tvekan om vad som krävs av verksamhetsutövaren. Det ska gå att objektivt fastställa när en överträdelse har skett. Villkoren måste vara precist utformade, ändamålsenliga samt möjliga att följa upp och utöva tillsyn över. En verksamhetsutövare ska ha faktisk och rättslig möjlighet att följa ett villkor. Länsstyrelsens villkorsförslag följer inte praxis gällande hur villkor bör utformas och bedöms därmed inte vara lämpligt för verksamheten. Dessutom är verksamhetens utsläpp till luft och vatten bara delvis

2019-06-18

551-6330-2018

korrelerade till produktionen och vissa utsläpp till vatten kan till och med minska till följd av övergång till mer kontinuerlig produktion. Bolaget förstår intentionen med villkorsförslaget men i praktiken går det inte att följa ett sådant villkor eftersom det är alldeles för oprecist formulerat.

Utsläpp till luft - VOC

Bolaget håller på att ändra sin uppföljning av utsläppen av lösningsmedel. Från en beräkningsbaserad metod till en metod som grundar sig på faktisk förbrukning. Med den nya metoden finns möjligheter att efter utgången av 2019 kunna följa användning av lösningsmedel i verksamheten. Om Länsstyrelsen önskar kan uppföljningen ske på olika produktionsavsnitt och utsläppen kan även beräknas per producerad enhet. Bolaget ser dock inte vad syftet med ett produktionsrelaterat villkor eftersom användningen av lösningsmedel endast delvis är relaterad till produktionen.

Bolaget föreslår istället att frågan för uppföljning av utsläppen från olika produktionsavsnitt inom verksamheten hanteras inom ramen för Länsstyrelsens tillsyn av bolagets egenkontroll.

I samband med framtagande av tillståndsansökan gjordes även en översyn av möjligheterna att minska utsläppen av lösningsmedel genom att införa reningsteknik på de större VOC- flödena. De största flödena som skulle kunna vara aktuella för eventuell VOC-rening utgörs av pentylberedningen, tändpärlberedningen och tändpärlslackeringen. På grund av att det kan finnas rester av energetiska explosiva material i luften som kommer från pentylberedningen och beredningen av tändpärlsats är det för stora risker förknippat med att installera konventionell VOC-reningsutrustning på dessa flöden.

Beträffande lackeringen av tändpärlor så framgår det på sidan 32 i den tekniska beskrivningen att kostnaderna för VOC-rening inte kan motiveras av de reducerade utsläppsmängderna som kan uppnås.

Av ansökan framgår att utsläppen av lösningsmedel är små och även att de minskar något vid ansökt verksamhet jämfört med befintligt tillstånd. Vidare framgår att ytterligare åtgärder för att minska utsläppen genom rening inte kan motiveras. Utsläppen av lösningsmedel bedöms mot den bakgrunden inte behöva regleras utöver vad som framgår av ansökan.

Utsläpp till luft - Bly

Som det står i kompletteringen till ansökan gällande användningen av bly i verksamheten är blyhalterna i de produkter som produceras vid anläggningen i dagsläget på en låg nivå jämfört med motsvarande produkter på marknaden eller produkter från bolagets anläggningar på andra platser i världen. En grupp vid bolagets utvecklingsavdelning av pyroteknik i Gyttorp arbetar med att ersätta blyhållande fördröjningssatser med blyfria dito. 1995 infördes den första blyfria satsen och idag är ca 82 % av fördröjningssatserna blyfria, och utvecklingen fortgår. Efterfrågan på blyfria produkter ökar kontinuerligt och därmed producerar bolaget en allt större andel blyfria produkter. Om kunder efterfrågar produkter som enligt specifikation innehåller bly behöver dock bolaget kunna tillhandahålla

det. På koncernnivå prioriteras primärt att sänka blyhalten i produkter från andra produktionsanläggningar då det innebär störst reduktion av koncernens totala blyanvändning. Därav är det osäkert i vilken utsträckning blyanvändningen kan minska och i vilken takt utvecklingen mot minskad mängd bly i produkterna sker. Som beskrivs i MKB:n så finns en miljökvalitetsnorm för bly i luft framtagen för att skydda människors hälsa.

Miljökvalitetsnormen innebär att bly inte får förekomma i utomhusluft med mer än i genomsnitt 0,5 mikrogram per kubikmeter luft, som årsmedelvärde. De utsläpp till luft som kommer att ske från ansökt verksamhet bedöms inte medföra att gällande miljökvalitetsnormer för utomhusluft överskrids eller riskerar att överskridas.

Blyutsläpp till luft från verksamheten uppkommer vid provskjutning av sprängkapslar vid hus 295. I hus 295 sker kvalitetskontroll av ett visst antal sprängkapslar per batch. Antalet provskjutna sprängkapslar och utsläppens storlek korrelerar därmed med producerade mängder sprängkapslar.

I samband med framtagande av ansökan gjordes en översyn av möjligheterna att minska utsläppen av bly genom att installera en bättre reningsutrustning på utgående rökgaskanal än den redan befintliga. Det presenteras på sida 32-33 i den tekniska beskrivningen att tre leverantörer av reningsutrustning kontaktades och att alla tre angav att deras reningsutrustning troligtvis inte skulle ha bättre reningsgrad än den nuvarande. Det berodde främst på att både aktuella flöden och koncentrationer är så pass låga att det är svårt att uppnå en hög reningsgrad. Vidare är antalet möjliga reningstekniker begränsade eftersom det ur säkerhetssynpunkt i princip enbart är vattenskrubber som är aktuellt. Andra tekniker medför risk för ansamling av eventuella sprängämnesrester som kan finnas kvar i rökgaserna i filterkakor eller motsvarande, vilket potentiellt skulle kunna leda till en explosion.

Bolaget mätte tidigare blyutsläppen från hus 295 ungefär vart tredje år, numera mäts det istället varje år under en period för att verifiera utsläppsnivåerna från anläggningen. Senaste mätningen gjordes inför tillståndsansökan och nästa mätning är planerad under maj 2019. Provtagning görs av extern mätfirma enligt standardiserad metod och analyserna görs av ackrediterat laboratorium. Någon alternativ mätmetod anses därmed inte nödvändig. I redovisningen av utsläppta mängder bly på s. 32 i tekniska beskrivningen är beräkningen gjord med visst försiktighetsmått och verkliga utsläpp är troligtvis mycket lägre. När fler utsläppsmätningar är genomförda kommer det att ge mer tillförlitliga utsläppsvärden, både räknat på utsläppet per kapsel och totala utsläppsmängder. Med det sagt kan bolaget tänka sig att genomföra en utredning av möjligheterna att minska utsläppen av bly från hus 295 om miljöprövningsdelegationen anser att det är skäligt.

Utsläpp till vatten

På Östra området renas alla processvattenströmmar i interna avancerade reningsanläggningar vilket redovisats i den tekniska beskrivningen. De vattenströmmar som bolaget sedan år 2019 släpper till det kommunala reningsverket är därvidlag renat processvatten. I inlämnad komplettering framgår

vidare resultatet av en karaktärisering av det renade vattnets egenskaper. Provtagning inför karaktäriseringen genomfördes på renade batcher på de tre strömmarna och bedöms därmed vara representativa för utsläppen. Som framgår av redovisningen är metallhalterna låga och föroreningarna består huvudsakligen av lösningsmedel och kväve. Bolaget genomför, enligt fastställt kontrollprogram, provtagning på varje producerad batch av renat avloppsvatten. Vattnet får inte släppas till det kommunala reningsverket innan provtagningen visat att fastställda riktvärden av föroreningshalter innehålls. Om halterna skulle vara högre än gällande riktvärden efter reningen så återcirkuleras vattnet i reningsanläggningen varpå nytt prov tas. Analys sker av miljöstörande ämnen som används i produktionen och som misstänks kunna återfinnas i vattnet. Under åren har provtagningen visat att utsläppta mängder av analyserade parametrar är små. Det finns inget i underlaget som tyder på att det kan finnas farliga ämnen som stödjer att bolaget ska behöva göra en avancerad utredning som föreslås.

Utsläpp till vatten – Kväve

Som framgår av redovisningen i ansökan är det endast från ANE-fabriken som det sker utsläpp till vatten utan rening. Utsläppets storlek har varit osäkert i och med att mätningen av flöde tidigare gjorts med en osäker metod. En ny provtagningsbrunn med flödesmätning installeras under 2019 vilket medför att utsläppet storlek kan redovisas på det sätt som anges i ansökan.

Kemikalier

Bolaget lagrar de flesta flytande kemiska produkterna invallat. Och de invallningar som finns utomhus är i regel nederbördsskyddade, men det finns undantag då det inte passar eller är befogat i alla fall. Exempelvis så lagras PRIMIX (rework) som returneras från kunder eller som kommer från den egna verksamheten utomhus i IBC:er i väntan på behandling. Lagringsplatsen är rangerplatsen som kan sägas vara invallad då den består av en betongyta med svag lutning mot diken i norr och väster, dikena är tätade med plastfilm. Vid ett eventuellt spill på rangerplatsen kommer utsläppet att via dikena hamna i en nedgrävd behållare där det kan tas om hand. Det är dock orimligt att skydda denna yta mot nederbörd.

Bolaget vidhåller att villkorsförslaget i ansökan är noga avvägt utifrån verksamhetens art. Bolaget har dock inget att invända mot den föreslagna skrivningen att ämnen som kan avdunsta ska förvaras så att risken för avdunstning minimeras.

Avfall

Bolaget håller med om att det är lämpligt att fortsatt ha villkor gällande att det ska finnas en avfallsplan, därför finns förslag på det i inlämnad ansökan som villkor 6. Som vi skrev i kompletteringen till ansökan sorteras avfall som kan ha kommit i kontakt med sprängämnen som sprängämneskontaminerat avfall som en försiktighetsåtgärd för att minska risken vid hanteringen av avfallet. Bolaget har valt att inte ha något mål direkt kopplat till att minska just dessa fraktioner då det

skulle kunna medföra risker då personal potentiellt börjar sortera dessa fraktioner som konventionellt avfall för att nå eventuella mål.

En annan försvårande faktor gällande att minska bolagets sprängämneskontaminerade avfall är att bolaget sedan några år omhändertar och återvinner kristalliserad ANE i en process som kallas Rework. Bolaget tar tillbaka returerna från kunder av ANE som inte använts eller som av någon anledning inte uppfyller specifikation. Det minskar avfallsmängderna hos kunderna men ökar desamma hos Orica då all ANE som tas in inte går att återvinna. Efter behandling i Rework kan stora delar av ANE återföras till produktionen. Sammantaget bidrar bolagets arbetssätt till att de totala avfallsmängderna minskar.

Under 2018 upparbetades 490 ton ANE i Rework, ANE som annars hade hanterats som sprängämneskontaminerat avfall och gått till destruktion. Processen förbättras efterhand så att mer ANE med felaktig specifikation kan återföras till processen istället för att kasseras som avfall.

Att de sprängämneskontaminerade fraktionerna förbränns öppet utan någon energiåtervinning sker på grund av säkerhetsskäl. I nu gällande avfallsplan finns en åtgärd kopplat till målet att minska mängden blandat avfall. Åtgärden innebär att utreda möjligheterna att lämna sprängämneskontaminerat avfall till energiåtervinning, istället för att som nu lämna det till öppen förbränning. Bolaget har försökt men ännu inte hittat någon anläggning som har möjlighet att ta emot den typen av avfall.

Uppföljning av genomförda åtgärder för att minska mängden avfall som föreslås redovisas i avfallsplanen görs redan årligen i miljörapporten. Avfallsplanen är framåtsyftande och beskriver mål och åtgärder framåt.

Bolaget vidhåller att lämnat villkorsförslag i ansökan är noga avvägt utifrån verksamhetens art.

Upphörande av verksamheten

Bolaget har inget att erinra mot föreslaget villkor.

Seveso – PE-produktion

Det är ännu inte bestämt när PE-produktionen kommer anläggas och tas i bruk vid verksamheten. När det blir aktuellt kommer säkerhetsrapporten uppdateras med nya risker och/eller förändringar av redan befintliga risker.

Nybyggnationer för PE-produktion

Det är ännu inte bestämt när PE-produktionen kommer anläggas och tas i bruk vid verksamheten. När det blir aktuellt kommer PE-verksamheten inte anläggas vid de områden där det bedöms finnas en potentiell risk för ras, skred och erosion. En geoteknisk undersökning kommer ske innan några byggnader uppförs.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

PE-produktion

Det är ännu inte bestämt när PE-produktionen kommer anläggas och tas i bruk vid verksamheten. När det blir aktuellt kommer säkerhetsrapporten uppdateras med nya risker och/eller förändringar av redan befintliga risker.

Nerikes brandkår

PE-produktion

Det är ännu inte bestämt när PE-produktionen kommer anläggas och tas i bruk vid verksamheten. När det blir aktuellt kommer tillstånd för hantering av brandfarlig vara sökas. Säkerhetsrapporten kommer då även uppdateras med nya risker och/eller förändringar av redan befintliga risker.

Samhällsbyggnad Bergslagen

Transporter

Beträffande oljepannor så har bolaget bytt ut alla oljepannor på det östra och mellan-områdena mot fjärrvärme. På västra området finns två oljepannor kvar, bolaget planerar i dagsläget inte att ersätta dem med andra alternativ.

Möjligheten att anlita eller använda transportörer som kör sina lastbilar på andra drivmedel än fossila bränslen är i dagsläget väldigt begränsat. Bolaget jobbar aktivt med att optimera varje transport för att minska antalet transporter, vilket minskar klimatpåverkan.

Gällande interna persontransporter har bolaget börjat köpa in elbilar i den mån det är möjligt samt satt upp laddstolpar vid 3 olika parkeringar vid verksamheten.

Utsläpp till vatten

Det är ännu inte bestämt när PE-produktionen kommer anläggas och tas i bruk vid verksamheten. När det blir aktuellt kommer utsläpp av vatten från den tillkommande verksamheten utredas vad gäller halter och mängder av de parametrar som nämns i ABVA och dess bilagor. Tilläggas skall att PE-produkt inte innehåller bly.

Motivering till beslutet

Miljökonsekvensbeskrivning

Miljöprövningsdelegationen konstaterar att bolaget har genomfört samråd och upprättat en miljökonsekvensbeskrivning enligt bestämmelserna i 6 kap. miljöbalken och miljöbedömningsförordningen (2017:966).

Miljöprövningsdelegationen finner att inlämnad miljökonsekvensbeskrivning uppfyller kraven och kan godkännas enligt 6 kap. miljöbalken.

Säkerhetsrapport

Bolaget har reviderat sin säkerhetsrapport med anledning av den tillkommande verksamheten. Miljöprövningsdelegationen bedömer att säkerhetsrapporten har den omfattning och innehåll som behövs för att ta ställning till den sökta verksamheten. Miljöprövningsdelegationen bedömer att särskilda säkerhetsvillkor för bolaget inte krävs.

Statusrapport

Verksamheten är enligt 1 kap. 2 § industriutsläppsförordningen (2013:250), IUF, en industriutsläppsverksamhet. I samband med en tillståndsansökan krävs därmed en statusrapport som beskriver nuläget i mark och grundvatten. En statusrapport har bifogats ansökan och har också inlämnats till tillsynsmyndigheten innan ansökan lämnades in. Det är därmed tillsynsmyndighetens uppgift att bedöma om statusrapporten är tillräckligt omfattande för att uppfylla kraven i 1 kap. 23 § IUF.

Tillåtlighet

Tillståndets omfattning

Verksamheten är tillståndspliktig enligt 12 kap. 43 § samt kod 24.43-i B och 12 kap. 45 § samt kod 24.45 B i miljöprövningsförordning (2013:251). Koderna innebär tillståndsplikt för:

”Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 1 000 ton sprängämne per kalenderår”

”anläggning för att genom endast fysikaliska processer i industriell skala tillverka:” ”3. Sprängämnen”

Verksamheten är också tillståndspliktig på grund av hantering av farliga ämnen enligt avdelning 4 i bilagan till förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

Ansökan omfattar produktion av sprängämnen och tändmedelssystem för årlig produktion av högst 70 000 ton sprängämnen och tändmedel innehållandes högst 100 ton sprängämne.

Val av plats

Enligt 2 kap. 6 § miljöbalken ska för verksamhet som tar i anspråk ett mark- eller vattenområde, väljas en plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön. Hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap. miljöbalken ska tillämpas i de fall som gäller ändrad användning av mark- eller vattenområden. Vidare får ett tillstånd inte ges i strid med en detaljplan eller områdesbestämmelse enligt plan- och bygglagen (2010:900).

Lokaliseringen av verksamheten till Gytterp skulle få följande effekter för människors hälsa och miljön.

Verksamheten medför visst buller genom bland annat transporter provningsverksamhet. Vidare sker utsläpp till luft av bly och lösningsmedel samt tillförsel av näringsämnen till det kommunala reningsverket.

2019-06-18

551-6330-2018

Verksamheten innebär ingen ändrad markanvändning. Verksamheten bedöms därmed gå att förena med en från allmän synpunkt lämplig användning av markresurserna.

Detaljplan saknas för de aktuella områdena. I översiktsplan för Nora kommun som vann laga kraft den 11 januari 2018 är bolagets industriområden utpekade som verksamhetsområden som har ett behov av skyddsavstånd.

Samlad bedömning av lokalisering

Miljöprövningsdelegationen anser att den föreslagna lokaliseringen, med de försiktighetsmått, den hushållning med råvaror och energi samt de produktval som bolaget föreslagit, jämte ändamålsenliga villkor uppnår ändamålet med verksamheten med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön.

Strandskydd

Miljöprövningsdelegationen ser inte något hinder mot den ansökta verksamheten av strandskyddsskäl. Av 7 kap. 16 § 2 miljöbalken framgår att förbudet i 7 kap. 15 § miljöbalken inte gäller eftersom tillstånd till verksamheten nu lämnas enligt miljöbalken.

Miljökvalitetsnormer

Av 5 kap. 4 och 5 §§ miljöbalken framgår att vid prövning av tillstånd för en verksamhet som bland annat kan antas på ett inte obetydligt sätt bidra till att en miljökvalitetsnorm inte följs, får verksamheten tillåtas endast under vissa förutsättningar.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att bolagets verksamhet inte bidrar till att någon miljökvalitetsnorm överträds.

Miljömål

Verksamheten bedöms inte motverka möjligheten att uppnå de nationella miljömålen.

Villkor

Allmänna villkoret (villkor 1)

Villkoret syftar till att binda bolaget vid de åtaganden som gjorts i ansökan och under ärendets handläggning. Det innebär att bolagets åtaganden och utfästelser blir bindande även om de inte kan kopplas till något specificerat villkor.

Kemikalier (villkor 2)

Det är viktigt att förvaring, lagring och hantering av kemiska produkter och farligt avfall sker på ett betryggande sätt och i övrigt så att eventuellt spill och läckage kan samlas upp och omhändertas på ett miljömässigt lämpligt sätt.

Bolaget har invänt mot Länsstyrelsens förslag med krav på nederbördsskydd vid lagring utomhus. Miljöprövningsdelegationen kan konstatera att ett villkor med samma innebörd som det Länsstyrelsen föreslår redan gäller enligt Mark- och

Miljödomstolens dom 2007-06-28, mål nr M 1769-07.

Miljöprövningsdelegationen finner inte skäl att mildra detta villkor utan anser att ev. avsteg får göras efter riskanalys och medgivande av tillsynsmyndigheten.

Buller (villkor 3)

De föreskrivna nivåerna är de som normalt föreskrivs som villkor. Det har i ärendet inte framkommit några skäl som motiverar strängare eller mildare krav än dessa.

Utsläpp till luft (villkor 4-5)

Bolagets verksamhet medför diffusa utsläpp av lösningsmedel.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att det inte är skäligt att kräva rening men för att begränsa utsläppen föreskrivs ett villkor om en högsta utsläppt mängd per år. Miljöprövningsdelegationen bedömer att det inte finns underlag som möjliggör ett villkor som begränsar utsläppen i proportion till hur stor produktion som bedrivs och att det inte heller finns anledning att skjuta upp frågan om slutligt villkor för lösningsmedel.

Luktande ämnen hanteras och därför föreskrivs ett villkor om att åtgärder ska vidtas om luktolägenhet uppkommer.

Utsläpp till vatten (villkor 6)

Vatten från flera processer släpps efter intern rening till kommunens reningsverk. Vattnen innehåller bland annat lösningsmedel och kväve som är behandlingsbara i avloppsreningsverket. För att begränsa ämnen som kan medföra störningar i reningsverket eller försämra kvalitén på slam så föreskrivs villkor för bland annat utsläpp av metaller till reningsverket. Halterna överensstämmer med de krav som kommunalförbundet ställer i ”Allmänna bestämmelser VA (ABVA)”.

Avfallshantering (villkor 7)

I bolagets verksamhet uppkommer avfall som av säkerhetsskäl måste tas omhand genom öppen förbränning. Eftersom denna typ av avfallshantering medför okontrollerade utsläpp föreskriver Miljöprövningsdelegationen ett villkor om att se över avfallsströmmarna och styra avfallet till lämpligaste hantering.

Energi (villkor 8))

Villkoret syftar till att minimera verksamhetens klimatpåverkan.

Utsläpp till dagvatten (villkor 9)

Villkoret syftar till att minimera risken för utsläpp av förorenat dagvatten.

Efterbehandling (villkor 10)

På fastigheten har industriell verksamhet bedrivits under lång tid. Det är därför rimligt att anta att föroreningar kan förekomma. Grävnings- och schaktningsarbeten inom anläggningen ska därför föregås av en bedömning av om marken kan vara förorenad och tillsynsmyndigheten ska få möjlighet att ta

2019-06-18

551-6330-2018

ställning till behovet av miljötekniska markundersökningar samt efterbehandlingsåtgärder/avhjälpandeåtgärder.

Verksamhetens avslutande (villkor 11)

Villkoret syftar till att säkerställa att verksamheten i det fall den avslutas inte kvarlämnar avfall eller föroreningar.

Kontrollprogram (villkor 12)

Enligt förordningen (1998:901) om verksamhetsutövarens egenkontroll ska en verksamhetsutövare fortlöpande och systematiskt undersöka och bedöma riskerna med verksamheten från hälso- och miljösynpunkt. Resultatet ska dokumenteras. En del i egenkontrollen är att ha ett kontrollprogram och Miljöprövningsdelegationen fastställer därför ett villkor för detta.

Delegationer

Miljöprövningsdelegationen får med stöd av 19 kap. 5 § första stycket 9 och 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken överlåta åt tillsynsmyndigheten att fastställa villkor av mindre betydelse.

Miljöprövningsdelegationen anser att tillsynsmyndigheten ska ha möjlighet att vid behov fastställa ytterligare villkor när det gäller åtgärder mot lukt (villkor 5) och försiktighetsmått för att minska risken för spridning av släckvatten eller andra föroreningar till dagvatten (villkor 9).

Uppskjutna frågor

Det följer av 19 kap. 5 § första stycket 10 och 22 kap. 27 § miljöbalken att Miljöprövningsdelegationen kan skjuta upp avgörandet av en viss villkorsfråga när verkningarna av verksamheten inte kan förutses med tillräcklig säkerhet samt besluta om vilken utredning som tillståndshavaren ska ta fram och redovisa för Miljöprövningsdelegationen. Om det är nödvändigt för att motverka olägenheter, ska provisoriska föreskrifter om skyddsåtgärder eller andra försiktighetsmått meddelas.

Miljöprövningsdelegationen anser att skäl finns för att skjuta upp avgörandet om slutliga villkor för utsläpp från ANE-tillverkningen av kväve till vatten, bly från hus 295 till luft samt sprängämnen till vatten samt att meddela utredningsvillkor och en provisorisk föreskrift i enlighet med beslutade U1-U3 och P1.

U1. Bolaget har konstaterat att underlaget för beräknade utsläpp av kväve från ANE-tillverkningen är bristfälligt på grund av tekniska problem med flödesmätning. Miljöprövningsdelegationen bedömer därför att frågan ska skjutas upp under en provotid för att få bättre beslutsunderlag.

2019-06-18

551-6330-2018

U2. Bolaget har redovisat att provtagning av blyutsläppen har utökats och att detta kommer att ge mer tillförlitliga utsläppsvärden. Miljöprövningsdelegationen bedömer därför att frågan ska skjutas upp under en provotid för att få bättre beslutsunderlag

U3. Bolaget har redovisat genomförd karaktärisering av det vatten som avleds till kommunens spillvattennät och anser att bolaget visat att vattnet inte har några egenskaper som är negativa för reningsprocessen. Miljöprövningsdelegationen konstaterar att det saknas analyser på sprängämnen HMX och RDX som hanteras i relativt stora kvantiteter (i storleksordningen 10-30 ton/år). Därför skjuts frågan upp under en provotid för att komplettera tidigare utredning.

P1. Miljöprövningsdelegationen bedömer att det av bolaget föreslagna generella villkoret för att minska bly kan föreskrivas som provisoriskt villkor under provotiden.

Sammanfattande bedömning

Miljöprövningsdelegationen anser sammanfattningsvis att, om föreskrivna villkor iakttas, verksamheten går att förena med de allmänna hänsynsreglerna och målen i miljöbalken och med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna samt med den för området gällande kommunala översiktsplanen. Tillstånd kan därför lämnas till verksamheten.

Information

Detta tillstånd befriar inte bolaget från skyldigheten att iaktta vad som gäller enligt andra bestämmelser för den anläggning eller verksamhet som tillståndet avser. Nerikes Brandkår har framfört att nytt tillstånd enligt lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor behövs för tillverkning av packad emulsion.

Hur man överklagar

Den som vill överklaga beslutet ska skriva till Länsstyrelsen i Örebro län. Ange vilket beslut som överklagas, till exempel genom att ange beslutets diarienummer. Skriv också vilken ändring i beslutet som begärs och varför det ska ändras.

Skrivelsen ska ha kommit in till Länsstyrelsen **senast den 23 juni 2019**, annars kan överklagandet inte prövas.

Länsstyrelsen skickar överklagandet vidare till Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt för prövning. Ytterligare upplysningar lämnas av Länsstyrelsen.

2019-06-18

551-6330-2018

Detta beslut har fattats av Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Örebro län. I beslutet har deltagit Björn Pettersson, ordförande och Jonas Georgsson, miljösakkunnig. Ärendet har beretts av Peter Ekelund, miljöhandläggare.

Kopia:

Samhällsbyggnadsnämnden Bergslagen
Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagen
Nerikes Brandkår
Naturvårdsverket
Havs- och vattenmyndigheten
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
Tillsynsmyndigheten
Aktförvarare

Så här hanterar vi dina personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på
www.lansstyrelsen.se/dataskydd.